

*Юлія Філоненко,
Тетяна Крачкова
Студентки 2-го курсу групи ФК-201
факультету фінансів
Н.к .- к.е.н., доцент, доцент кафедри
корпоративних фінансів і контролінгу
Світлана Красножон
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
yuliiafilonenko@gmail.com*

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА КРИЗА 2020 РОКУ: ЗАГРОЗИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ

ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ КРИЗИС 2020 ГОДА: УГРОЗЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ КОМПАНИЙ

FINANCIAL AND ECONOMIC CRISIS OF 2020: THREATS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF NATIONAL COMPANIES

Анотація. Епідемія та карантин стали каталізаторами змін у бізнес-процесах усіх галузей економіки. Карантинні обмеження поставили під загрозу існування великої кількості підприємств, в результаті чого країни опинилися в економічній кризі. Все це спричинило стрімке зростання рівня безробіття, інфляцію, підвищення рівня бідності, а також закриття великої кількості бізнесів. Проте, ті хто все ж таки прилаштувалися до нових обставин показують неймовірні результати. Деяким вдалося підвищити свої фінансові показники в рази, а також, відкрити для себе нові перспективи розвитку.

Аннотация. Эпидемия и карантин стали катализаторами изменений в бизнес-процессах во всех отраслях экономики. Карантин поставил под угрозу существование большого количества предприятий, в результате чего страны оказались в экономическом кризисе. Все это привело к стремительному росту уровня безработицы, инфляции, повышению уровня бедности, а также к закрытию большого количества бизнесов. Однако, те кто все же перестроились к новым обстоятельствам показывают невероятные результаты. Некоторым удалось повысить свои финансовые показатели в разы, а также открыть для себя новые перспективы развития.

Abstract. The epidemic and quarantine have catalyzed the changes in the business processes of all sectors of the economy. Quarantine restrictions have jeopardized the existence of a large number of enterprises, leaving countries in economic crisis. All of this has led to a rapid increase in unemployment, inflation, rising poverty, and the closure of a large number of companies. However, those who nevertheless have adapted to the new circumstances show incredible results. Some have been able to increase their financial performance significantly, as well as discover new prospects for development.

У сучасному світі будь-яке припинення активного соціального життя веде до жахливих наслідків та спричиняє кризи. Економіка базується на споживанні, а тому, її стан цілком залежить від людської взаємодії, а також руху грошей та товарів.

Внаслідок пандемії багатьом країнам довелося обмежити вільне існування своїх громадян. У результаті мешканці вимушені звести свою живу активність та взаємодію до мінімуму. ці дії призвели до зупинку економічного життя в країнах та Україні безпосередньо. Бізнеси зупинилися та не мають можливості вкладати гроші у власний розвиток, що ставить їх у небезпечне становище, та робить їх за крок до банкрутства.

Абсолютно усі бізнеси – і малі, і великі, зіштовхуються з однією проблемою – обмеження або припинення діяльності. Тому, усі вони наразі намагаються продумати як саме подолати дані перешкоди та залишитися «на плаву». Усі ці зміни спричинили повне переформування бізнес-діяльності.

Значна кількість фірм зіткнулася з необхідністю скорочення персоналу. Оскільки компанії не мають можливості повністю компенсувати заробітну плату своїм співробітникам, вони вимушені застосовувати такі радикальні міри.

Через скорочення штатних робітників, рівень безробіття в Україні вже виріс на 30% і показник на 17 квітня становив 411 тис. осіб. Слід зауважити, що досить сильно постраждали ФОПи, за даними, серед них 277 тисяч залишилися без можливості заробітку. При цьому реєстрація нових ФОПів та нових компаній зменшилася в три рази. Люди, які втратили роботу не можуть знайти нову, оскільки кількість вакансій скоротилася вдвічі.[1]

Наступною загрозою для існування компаній є зростання боргу. Оскільки підприємці беруть кредити на період карантину для підтримки бізнесу, а також, для виплати заробітної плати робітникам, то сума боргу невинно зростає. Як наслідок, це може призвести до того, що боргове навантаження стане непосильним і бізнес закрийся.

Ще однією проблемою спричиненою пандемією та карантинном є зменшення купівельної спроможності населення. Усі учасники ринкових відносин вимушені обмежити свої витрати для погашення боргів. Але, це спричиняє пришвидшене скорочення доходів та не здатність швидкого погашення боргу. Все це створює руйнівний ланцюг: підприємства скорочують витрати, безробіття зростає, загальна ситуація погіршується. [2]

Об'єднання українських підприємців разом з Ukrainian Marketing Group провели дослідження та опитали представників українського бізнесу про те, який їх стан на період карантину та подальші плани розвитку.

У результаті стало відомо, що 29% українських компаній призупинили свою економічну діяльність на період карантину, а 6% були вимішені повністю закрити свій бізнес.

Значна частина бізнес-сфери була повністю позбавлена доходів: це розважальний бізнес та транспортний бізнес.[3]

Очевидно, що після завершення пандемії та послаблення карантинних заходів економічна діяльність буде мати інший вигляд ніж до цих подій. Абсолютно усі сфери бізнесу зазнали кардинальних змін. В певній мірі COVID-19 став лакмусовою серветкою для економіки.

Не дивлячись на скрутне становище для багатьох сфер бізнесу, ця криза може допомогти іншим галузям значно розповсюдитися і в Україні. Наприклад, у всьому світі активно прогресують сфери послуг «на виніс», а також оптова та роздрібна торгівля продовольчими та непродовольчими товарами.

Ідентичну ситуацію можна спостерігати в українському середньому та малому бізнесі, але слід зауважити, що перепрофілюватися вдалося не всім і деякі підприємства зачинилися назавжди, а не тільки на період карантину. Такі напрями економічної зайнятості як поштові оператори, логістичні служби, аптеки, супермаркети, сервіси доставки їжі, мобільні оператори, медіа сервіси, онлайн освіта — показують стрімкий ріст макроекономічних показників, деякі з них працюють на максимальних потужностях в умовах високого попиту. Про підвищення попиту на доставку продуктів свідчать дані сервісу Zakaz.ua, який є партнером магазинів Ашан, Metro та інших продуктових супермаркетів. Так, кількість сесій на час карантину підвищилася на понад 40%, а мобільний додаток компанії увійшов у топ десять найпопулярніших у категорії напоїв та їжі.

В результаті карантину, зріс і середній чек та кількість замовлень у логістичних та поштових операторів. Замовлення в сервісі доставки Raketa та Glovo зросли на 20% після запровадження карантину та на 30% після закриття ресторанів.

Також приріст клієнтів відчув на собі український медіа сервіс Megogo, до речі найбільший у Східній Європі, та освітні портали, як Preply.com, збільшили кількість зареєстрованих клієнтів на 15%.

Карантин став сильним каталізатором для розвитку внутрішнього ринку послуг, а також для розробки інновацій в операційних процесах. [4]

Отже, все це доводить, що будь-яке явище має дві сторони: позитивну та негативну. Негативна сторона — це безробіття, соціальна незахищеність, зменшення купівельної спроможності, рецесія великого та середнього бізнесу, а також знищення сегменту малого бізнесу. Але поряд з цим існує й позитивна сторона, що допомагає підприємствам оптимізувати робочі процеси, опанувати новітні технології, розвинути економічні сфери діяльності, які часто залишалися в тіні девелопменту та промисловості.

Література

1. Карантинні обмеження. В Україні без роботи залишилися 277 тисяч ФОПів. *Мінфін*: веб-сайт. URL: <https://minfin.com.ua> (дата звернення: 03.05.2020)
2. Що потрібно знати бізнесу, щоб пережити кризу. Поради фінансиста Рея Даліо. *Мінфін*: веб-сайт. URL: <https://minfin.com.ua> (дата звернення: 03.05.2020)
3. Бізнес на карантині. *Опендатабот*: веб-сайт. URL: <https://opendatabot.ua> (дата звернення: 03.05.2020)
4. Хроніки українського бізнесу в умовах кризи. *Економічна правда*: веб-сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2020/03/19/658296/#17>. (дата звернення: 03.05.2020)

УДК 330.341

Інна Максименко

*Викладач Фахового коледжу інформаційних систем і технологій
«КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
inpal@ukr.net*

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА ГОСУДАРСТВА В УСЛОВИЯХ ПАНДЕМИИ COVID-19

ECONOMIC POLICY OF THE STATE IN THE TERMS OF COVID-19 PANDEMIC

Анотація. Спалах пандемії COVID-19 є надзвичайною ситуацією не тільки у сфері охорони здоров'я, але і повномасштабною економічною кризою, яка швидко поширюється у фінансовому секторі та реальній економіці. Викладений матеріал розкриває реалістичну економічну ситуацію, яка відбувається під час вимушених карантинних заходів. Обговорюються можливі шляхи і напрями економічної політики держави для її відновлення.

Аннотация. Вспышка пандемии COVID-19 является чрезвычайной ситуацией не только в сфере здравоохранения, но и полномасштабным экономическим кризисом, который быстро распространяется в финансовом секторе и реальной экономике. Изложенный материал раскрывает реалистическую экономическую ситуацию, которая происходит во время вынужденных карантинных мероприятий. Обсуждаются возможные пути и направления экономической политики государства для ее восстановления.

Abstract. The flash of COVID -19 pandemic is an emergency not only in the health sector, but also by a full-blown economic crisis that is rapidly spreading in the financial sector and the real economy. The material reveals a realistic economic situation that occurs during forced quarantine measures. Possible ways and directions of economic policy of the state for its retrieval are discussed.

Світ захоплений руйнівною рецесією, спричиненою пандемією COVID-19. Пандемія - це перш за все надзвичайна ситуація для здоров'я населення. Поки взаємодія між людьми залишається небезпечною, бізнес не може повернутися до нормального стану.

І найгірше те, що економічний спад може тривати набагато довше, ніж терміни, на які встановлені карантинні заходи. Уряди посилюють обмеження на бізнес, щоб зупинити поширення пандемії. І як страх перед вірусом, відбувається зміна конфігурації самої концепції публічного простору, перешкоджаючи економічному зростанню, керованому споживачами.

Різде припинення комерційної діяльності майже в усіх економічно розвинутих країнах може призвести до тривалого економічного спаду. Збитки підприємств, багато з яких, вже перенасичені боргами, ризикують викликати світову фінансову кризу. А відновлення економіки може зайняти роки.

Глобальна економіка відчуває винятковий негативний шок в результаті COVID-19. Обумовлене це різким зниженням довіри з боку інвесторів, які посилюють умови зовнішнього